

Ghid pentru victimele violenței sexuale

Ai suferit o formă de violență sexuală?

Nu ești singur(ă)!

**RUPEM TĂCEREA
DESPRE VIOLENȚA SEXUALĂ**

Aprilie 2016

Acest ghid se adresează celor care au trecut prin violență sexuală. Include informații despre ce anume se întâmplă după agresiunea sexuală, incluzând examinarea medicală, procedurile legale, reacțiile emoționale și rolul celor din jur în vederea recuperării supraviețuitoarelor și supraviețuitorilor violenței sexuale.

Ghidul a fost redactat de membri ai Rețelei nonguvernamentale Rupem tăcerea despre violența sexuală. Pentru informații suplimentare, accesează www.violentadegen.ro și www.facebook.com/rupemtacereadespreviolenta.

CUPRINS

I.	Ce este violența sexuală?.....	p. 2
II.	Care sunt cele mai întâlnite forme de violență sexuală?	p. 2
III.	Important de reținut!	p. 3
IV.	Sfaturi utile.....	p. 3
V.	Servicii la care poți apela	p. 4
VI.	Servicii suport furnizate de ONG-urile de specialitate.....	p. 6
VII.	Care sunt drepturile tale, ca victimă și supraviețuitoare (or) a violenței sexuale?.....	p. 7

I. Ce este violența sexuală?

Violența sexuală este un fenomen social extrem de grav și de răspândit, care se manifestă în diverse forme. Unele forme de agresiune sexuală sunt mai evidente, implică și violență fizică și au ca autori persoane cunoscute, în timp ce alte forme de agresiune sunt mai greu de observat pentru cei din jur dar și pentru persoana care trece prin violență sexuală și implică agresori cunoscuți victimei (rude, profesori, prieteni, membri ai familiei). Violența sexuală, în toate formele sale, încalcă drepturile omului pentru că presupune comportamente sau atitudini sexuale care au loc **fără consimțământul** persoanei în cauză și care îi produc acesteia o stare de disconfort, frică, teroare etc.

II. Care sunt cele mai întâlnite forme de violență sexuală?

- Acte sexuale fără consimțământ, cu penetrare vaginală, anală sau orală, indiferent că penetrarea se realizează cu o parte a corpului sau cu un obiect;
- Atingeri nedorite pe care o persoană le suportă sau este forțată să le facă;
- Avansuri, solicitări, propuneri cu caracter sexual adresate unei persoane în mod repetat și după ce aceasta a dat de înțeles că nu le dorește;
- Constrângerea la a privi sau a citi materiale cu conținut sexual (filme, reviste, fotografii etc.);
- Comportamente de stimulare sexuală pe care o persoană le suportă sau este forțată să le facă;
- Constrângerea la a poza sau la a fi filmat/ă pentru materiale pornografice;
- Constrângerea la raporturi sexuale neprotejate și/ sau interzicerea folosirii de metode contraceptive (prezervativ, pilule contraceptive etc.);
- Constrângerea la comportamente și practici sexuale nedorite, în cadrul unui raport sexual pe care persoana l-a acceptat inițial.

Pentru mai multe informații despre specificul violenței sexuale, accesați <http://aleg-romania.eu/corpul/>

III. Important de reținut!

- Ține minte că violul sau alt comportament nedorit de natură sexuală nu este niciodată din vina ta, indiferent de circumstanțele în care are loc agresiunea!
- Chiar dacă ai băut, chiar dacă ai invitat agresorul la tine acasă, vina este a persoanei care violează!
- Violența sexuală NU trebuie să provoace rușine victimei, ci agresorului!
- Violența sexuală NU este din vina victimei, ci a persoanei care comite acțiunea!
- Violența sexuală este o agresiune și o infracțiune, iar dacă tu ai trecut prin asta ai nevoie de ajutor, înțelegere și încurajare! Caută ajutor, descurajează actele de violență și oferă sprijin, la rândul tău.
- Chiar dacă ai fost victima unei agresiuni sexuale, poți fi o supraviețuitoare/supraviețuitor!
- **Dacă simți că ești în pericol, sună la [112](tel:112) (număr gratuit)!**

IV. Sfaturi utile

Dacă ai fost victima unei forme de violență sexuală:

- Încearcă să găsești un loc în care să te simți în siguranță și unde să fii departe de persoana care te-a agresat, cât mai repede.
- Apelează la o persoană în care ai încredere și care te poate însoți acolo unde ai nevoie să mergi.
- Dacă poți și dacă ești în siguranță, notează undeva cât mai multe detalii despre atac, locul unde s-a petrecut și persoana agresoare, imediat după agresiune sau pe măsură ce îți amintești.
- Dacă ai semne vizibile pe corp ca urmare a agresiunii, atunci fotografiază-le chiar tu, dacă poți. Fotografiiile cu urmele agresiunii pot constitui probe în instanță.
- E bine să încerci să păstrezi probele violului (**NU** te spăla, nu îți da jos hainele și lenjeria cu care ai fost îmbrăcat(ă) la momentul producerii agresiunii sexuale). Păstrând probele, sunt șanse mai mari ca persoana care te-a agresat să fie pedepsită.
- Dacă te-ai dezbrăcat de hainele cu care ai fost îmbrăcat/ă la momentul agresiunii, le poți păstra în ambalaje de hârtie curată (le poți împături și în foi A4 curate).
- Dacă ai semne vizibile pe corp ca urmare a agresiunii, atunci fotografiază-le chiar tu, dacă poți. Fotografiiile cu urmele agresiunii pot constitui indicii în instanță.
- Sentimentele de rușine, vinovăție și teamă sunt normale și vor trece, așa că nu te lasă doborât(ă) de ele.

Tu decizi ce vrei să faci mai departe! Nu te lăsa presat/ă de cei din jurul tău (prieteni, părinți, iubit etc.) să acționezi altfel decât simți.

IV. Servicii la care poți apela

Asistență medicală

- Mergi la Serviciul de Urgență sau la o instituție medico-legală (dacă nu este disponibil, mergi cea mai apropiată unitate medicală – dispensar, clinică de ginecologie etc.) și solicită **examinare medicală de urgență** - pentru înregistrarea și îngrijirea rănilor, pentru depistarea și tratamentul infecțiilor cu transmitere sexuală.
- Nu uita să ceri și contracepție de urgență, dacă este cazul.
- Vei primi acte constatoare și analize medicale.
- Pentru unitatea medico-legală, este indicat să ai o sumă de bani la tine.

Asistență medico-legală

- În 24 de ore de la săvârșirea agresiunii, prezintă-te la cea mai apropiată instituție de medicină legală pentru un certificat medico-legal constatator, care se eliberează în maximum 7 zile de la examinare sau de la depunerea rezultatelor de către doctor (Ordin 1134/2000).
- Nu uita să ai bani la tine.
- Nu te spăla! Dovezi importante ale agresiunii rămân pe corp și pe haine. Nu mănca, bea sau fuma și amână să faci duș, să mergi la baie până după controlul medical de urgență. Apelează la medic pentru îngrijiri medicale. Chiar dacă nu ai urme vizibile de răni este important să apelezi la serviciile medicale.
- Nu-ți schimba hainele înainte, ia la tine cele necesare pentru a te schimba după vizita medicală la urgență.
- Dacă crezi că ți s-a pus drog în băutură, păstrează o probă de urină și ia-o cu tine la spital.

Toate aceste dovezi îți vor servi în cazul în care te decizi să depui plângere împotriva persoanei care te-a agresat sexual.

Ce se întâmplă la o examinare medico-legală?

- Urmele biologice trebuie recoltate în maxim 24 de ore.
- Scopul acestui examen este acela de a strânge probe (lichid seminal, spermă sau păr).
- Examenul presupune observarea existenței rănilor fizice, un examen pelvic, testarea pentru boli cu transmitere sexuală și testare pentru sarcină, dacă este cazul.
- Hainele purtate vor fi luate și examinate pentru a fi colectate potențiale probe. Dacă este posibil, ia la tine haine curate pentru a te schimba după realizarea examenului medical. Personalul medical te va trata pentru orice rană, și va discuta cu tine despre contracepția de urgență sau despre prevenirea bolilor.
- Dacă nu vrei să fii supus/ă unui examen medical pentru a raporta, este indicat să mergi totuși la doctor pentru a fi consultat/ă după ce ai fost agresat/a. Pentru a-ți proteja sănătatea, este bine ca rănilor fizice pe care nu le-ai sesizat, să fie tratate.
- De asemenea, poți să fii tratat/ă de eventuale boli cu transmitere sexuală și să discuți opțiunile pe care le ai în cazul unei sarcini nedorite.

Plângere la Poliție sau la Parchet

- Poți raporta agresiunea la Poliție sau Parchet, caz în care va fi nevoie să depui o **plângere penală**. Ai dreptul să ceri să fie prezent un psiholog în timpul audierilor. **Este importat să ceri un număr de înregistrare a plângerii tale.**
- În redactarea plângerii la Poliție sunt necesare cât mai multe detalii pe care e posibil să nu ți le amintești pe loc, când ești întrebat/ă. Ai dreptul să ți se ofere timp să-ți revii și să te aduni.
- **Plângerea penală** poate fi depusă la orice secție de poliție, fie la parchetul de pe lângă judecătoria de pe raza localității în care s-a petrecut incidentul. La Parchet trebuie să te adresezi procurorului de serviciu. Poliția investighează cazul, colectează date despre incident, înregistrează declarația victimei, identifică și interoghează făptuitorul, pregătește dosarul ce urmează să fie prezentat Parchetului, facilitează accesul victimei la servicii medicale de urgență și la serviciile de medicină legală.
- **Este indicat să depui o plângere prealabilă la Poliție, de care depinde posibilitatea prinderii persoanei agresoare și totodată, accesul gratuit la servicii de care ai nevoie. Legea permite și retragerea plângerii.**

- Contactează un avocat sau un consilier de la un ONG de profil. Aceștia te pot însoți la poliție și te pot ajuta cu demersurile legale necesare. Pentru asistență juridică gratuită poți contacta online și Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului: <http://probono.actedo.org/asistenta-pro-bono>
- În cazul **victimelor minore**, servicii de asistență socială și asistență psihologică sunt asigurate de **Direcțiile Generale de Asistență Socială și de Protecție a Copilului**, existente la nivelul fiecărui județ sau sector din capitală.
- Pentru **victimele traficului de persoane** afectate de violența sexuală, pot fi oferite servicii de evaluare și asistență de către psihologii din cadrul Centrelor Regionale Antitrafic

V. Listă de servicii suport în cazuri de violență sexuală furnizate de ONG-urile de specialitate in Romania

SERVICIU	DESCRIERE	ACOPERIRE	FURNIZOR	CONTACT
Asistență juridică gratuită	Nu știi care sunt opțiunile tale legale? Poți vorbi cu un avocat pro bono care să te ghideze prin hățișul justiției.	Național	Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului - ACTEDO	http://probono.actedo.org/asistenta-pro-bono/ Tel: 0746672026 info@actedo.org
Informare și consiliere online, Consiliere psihologică gratuită online	Ai o întrebare? Ai nevoie de sprijin? Vrei să ajuți pe cineva? Ai acum la îndemână un serviciu de consiliere online. Poți vorbi în timp real cu unul dintre consilierii noștri	Național - consiliere telefonică și online Local, Sibiu- consiliere psihologică la sediul asociației	Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen - A.L.E.G.	Tel: 0753 893 531 0369 801 808 http://aleg-romania.eu/consiliere/ Program: L-V, orele 9-18
Consiliere psihologică gratuită		Cluj și Baia Mare	Asociația AFIV-Artemis	http://www.afiv-artemis.ro/ Tel: 0264 589 155
Consiliere psihologică gratuită		Târgu Mureș	IEESR - Institutul Est European pentru Sănătatea Reproducerii	Tel: 0265 255 931 emicheu@eeirh.org
Consiliere psihologică gratuită		București	Fundația Sensiblu	www.fundatiasensiblu.ro Tel: 021 311 46 36
Consiliere psihologică gratuită		București	Asociația Anais	http://www.asociatia-anais.ro/ Tel: 0721 561 124 mihaela.mangu@asociatia-anais.ro

VI. Care sunt drepturile tale, ca victimă și supraviețuitoare (or) a violenței sexuale?

- Să fii tratat/ă cu respect, empatie și demnitate de către autoritățile cu care intri în contact în acest proces.
- Să nu fii intimidat/ă și demoralizat/ă de Poliție, personalul medical sau familie, prieteni etc.
- Să fii prezent/ă la audierile din instanță, dacă acestea au loc.
- Să ceri și să ai parte de sprijin emoțional.
- Să beneficiezi de asistență juridică gratuită, asistență juridică gratuită și de compensanții financiare conform Legii 211/2004, în caz de viol, corupere de minori și trafic de persoane, doar după depunerea unei plângeri penale prealabile și a unei cereri pentru acordarea acestor servicii (pentru fiecare serviciu solicitat, se va completa cerere separată).

Contact:

Simona Chirciu, Centrul FILIA
simona.chirciu@centrulfilia.ro

Cristina Rădoi, CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate
cradoi@cpe.ro
www.violentadegen.ro

Rețeaua neguvernamentală *Rupem tăcerea despre violența sexuală* este formată din: Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului - ACTEDO, Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen (A.L.E.G), Centrul FILIA, Asociația Front, Asociația pentru promovarea drepturilor femeilor rome E-Romnja, Institutul Est European pentru Sănătatea Reproducerii (IEESR), Asociația Femeilor Împotriva Violenței AFIV-Artemis, Centrul Parteneriat pentru Egalitate (CPE), Societatea de Analize Feministe AnA, Grupul QUANTIC, Asociația Pas Alternativ, Asociația Psihosfera, Centrul de Mediere și Securitate Comunitară (CMSC), Asociația VIVAD, Asociația Atena Delphi, Asociația Transcena, Asociația Anais, Euroregional Center for Public Initiatives (ECPI), Asociația Necuvinte și Grupul „Nu Înseamnă Nu”. Activitățile rețelei sunt finanțate prin granturile SEE 2009-2014, în cadrul Fondului ONG în România. Conținutul acestui ghid nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009-2014. Pentru informații oficiale despre granturile SEE și norvegiene accesați www.eeagrants.org.